

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UE Uniwersytet Ekonomiczny
we Wrocławiu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

PROGRAM ABSOLWENT

**KUŹNIA
KADR 7**

Człowiek – najlepsza inwestycja

czyli podniesienie jakości kształcenia i lepsze dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku poprzez wypracowanie innowacyjnego modelu monitoringu losów absolwentów

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

RAPORT PODSUMOWUJĄCY JAKOŚCIOWE BADANIA POTRZEB ABSOLWENTÓW PROWADZONE W FAZIE TESTOWANIA W PROJEKCIE KUŹNIA KADR 7

TESTOWANIE W OBSZARZE DIAGNOZOWANIA POTRZEB ABSOLWENTÓW

Zespół Badawczy Kuźnia Kadr 7

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Cele badania

- Poznanie potrzeb i oczekiwań pojawiających się w kontekście rozwoju zawodowego i osobistego absolwentów wobec uczelni.
- Identyfikacja sposobów i możliwości realizacji potrzeb przez uczelnie.

Próba badawcza

W pierwszym etapie realizacji badania potrzeb absolwentów skupiono się na diagnozie potrzeb i oczekiwań absolwentów w poszczególnych grupach wiekowych. Jednakże praktyka realizacji projektu Program Absolwent oraz wyniki z badań pierwotnych wskazały, że nie ma dużych różnic ze względu na wiek absolwentów.

Absolwentów raczej wyróżnia styl życia, niż różnice demograficzne, dlatego też w kolejnym etapie badania zdecydowano się na przeprowadzenie badania we wszystkich trzech grupach docelowych projektu: absolwenci, pracodawcy i pracownicy uczelni

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Metody badawcze

- Badanie przeprowadzono metodami:
 - **FGI (*ang. Focus Group Interview*)** – czyli tradycyjny, zogniskowany wywiad grupowy.

Badanie fokusowe to dyskusja grupowa w gronie kilkorga zaproszonych rozmówców, moderowana przez badacza zgodnie z założonym wcześniej scenariuszem.

- **OFGI (*ang. Online Focus Group Interview*)** – czyli internetowy zogniskowany wywiad grupowy, prowadzony w formie pisanej.

Podobnie do tradycyjnych wywiadów grupowych (FGI), mała grupa rozmówców, uprzednio zaproszona, spotyka się w jednym miejscu (*on-line*). Moderator prowadzi dyskusję (online) z wykorzystaniem scenariusza wywiadu.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Realizacja badania

- Badanie zostało przeprowadzone od lipca 2014 do czerwca 2015 roku.
- W ramach projektu przeprowadzono 12 FGI i 4 OFGI.

Procedura badawcza

Wywiady miały na celu poznanie potrzeb i oczekiwań absolwentów w kontekście rozwoju zawodowego i osobistego. W tym celu zadano absolwentom serię pytań, które pozwoliły wskazać i opisać potrzeby w wymienionych obszarach.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Badanie potrzeb absolwentów

Absolwentom nie było łatwo przestać myśleć stereotypowo o uczelni jako podmiocie świadczącym wyłącznie usługi związane z nauką i edukacją, jednak zdobyli się na kreatywność i puścili wodze fantazji. Jak sami zaznaczali *"amerykańskie uczelnie potrafią się bawić"*, czemu więc polskie nie miałyby też tego robić? Możliwe, że właśnie Program Absolwent pozwoli przełamać te stereotypy i spowodować, że absolwenci dostrzegą szersze aspekty funkcjonowania uczelni, nie tylko stricte związane z nauką.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeby w kontekście rozwoju zawodowego i osobistego

W analizie wypowiedzi respondentów nie można zauważyć sztywnego rozróżnienia na potrzeby pojawiające się w kontekście rozwoju zawodowego i osobistego. Rozróżnienie takie wydaje się, że nie miało dla rozmówców dużego znaczenia, ponieważ utożsamiają swój rozwój osobisty z zawodowym. W prezentowanej analizie nie zastosowano, więc dla ogólnej struktury raportu takiego rozróżnienia, jednak zostanie ono zaznaczone w odniesieniu do niektórych potrzeb. Ogólnie w procesie analizy do potrzeb pojawiających się w kontekście rozwoju zawodowego zaklasyfikowano 257 wypowiedzi, a w odniesieniu do rozwoju osobistego 190.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: nauki

O potrzebie nauki mówiono najwięcej zarówno w kontekście rozwoju zawodowego jak i osobistego. Do tej kategorii zaklasyfikowano 246 wypowiedzi, w tym 189 pasujących do kursów i szkoleń stricte związanych z nauczaniem oraz 57 związanych z samorozwojem (bliższych potrzebom w kontekście rozwoju osobistego, niż bezpośrednio związanych z wykonywanym zawodem).

Dysproporcja ta wskazuje, że absolwenci przede wszystkim postrzegają uczelnię jako podmiot świadczący usługi związane z nauczaniem i szkolnictwem wyższym, niekoniecznie z działaniami związanymi z szeroko pojętym samorozwojem czy rozrywką.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: nauki

Rozmówcy na pytania odnośnie potrzeb w kontekście rozwoju zawodowego przede wszystkim mówili o udziale w kursach i szkoleniach. Byli także zainteresowani studiami MBA, za granicą oraz podyplomowymi.

Zgłaszano chęć nauki programów:

- kurs z zaawansowanego excel
- Programy Visual Basic, Java
- Nauka pakietów statystycznych
- Nauka środowiska R
- SAP
- Photoshop
- VBA
- SQL

Absolwenci są także zainteresowani nauką sposobów wizualizacji danych.

Najbardziej byli zainteresowani tematyką odnośnie:

- zarządzanie firmą;
- finansów, podatków;
- zarządzanie budżetem domowym;
- poszerzanie wiedzy z zakresu IT;
- programy specjalistyczne do obróbki graficznej;
- tematyka odnośnie projektowania (architektura);
- pracy zespołowej;
- gospodarowania budżetem;
- PR;
- spraw dotyczących zdrowia;
- odnośnie historii sztuki;
- rozwój umiejętności specjalistycznych;
- szkolenia z zakresu psychoterapii, interwencji kryzysowej oraz wsparcia psychologicznego

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: nauki

Kursy i szkolenia – czy kończące się egzaminem i certyfikatem?

Zdanie były podzielone odnośnie tego czy szkolenia i kursy powinny kończyć się egzaminem i certyfikatem. Część osób zaznaczało, że tylko kursy kończące się egzaminem i certyfikatem są wartościowe, ponieważ można je wykazać w CV. Osoby przeciwnie egzaminowaniu na końcu kursu zaznaczały, że „dzisiaj nie liczy się papier a umiejętności”.

Kursy i szkolenia – jak je organizować?

Absolwenci są przede wszystkim zainteresowani kursami i szkoleniami uznawanymi na arenie międzynarodowej. Wtedy także bardzo zależy im na certyfikacie potwierdzającym udział i zrealizowany poziom.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: nauki

Kursy i szkolenia – jak je organizować?

Według absolwentów kursy i szkolenia powinni prowadzić:

- *"praktycy nie tylko osoby teoretycznie znające się na zagadnieniu,,*
- „znane” nazwiska
- wykwalifikowana kadra
- Osoby z doświadczeniem
- Zarówno teoretycy jak i praktycy

Kursy i szkolenia – Czy na macierzystej uczelni?

Absolwenci zaznaczali także, że jeśli szkolenia/kursy prowadziłyby ich macierzysta uczelnia to zdecydowaliby się na ich podjęcie.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: nauki

Kursy i szkolenia w kontekście rozwoju osobistego:

Absolwenci są także zainteresowani udziałem w kursach i szkoleniach ogólnorozwojowych takich jak np. nauka szydełkowania, tańca czy malowania itp. Podkreślali, że takich umiejętności nie mogą zdobyć w codziennej pracy, a są one także dla nich wartościowe. Czasem ich nauka łączy się z realizacją niespełnionych aspiracji i marzeń.

W ramach rozwoju osobistego, ale także poniekąd w kontekście wykonywanej pracy, zwracano uwagę na potrzebę nauki sposobów relaksacji.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: networking

Sporo mówiono o nawiązywaniu kontaktów jako ważnym elemencie rozwoju zawodowego i osobistego. Podkreślano, że takie spotkania networkingowe stwarzają możliwość wymiany doświadczeń i spostrzeżeń, które są bezcenne w wykonywanej pracy.

Absolwenci zauważali, że są zainteresowani także możliwością uczestniczenia w różnych imprezach, niekoniecznie wyłącznie w branży, w której pracują. Celem zapoznania się jak wygląda specyfika pracy w innych, czasem pokrewnych dziedzinach. Daje to według nich możliwość dostrzeżenia ścieżki rozwoju oraz podjęcia ewentualnej próby przebranżowienia się. Uczestniczenie w networkingach daje także możliwość nawiązania kontaktów, które pomogą zaangażować się w realizację projektów europejskich, lub wyjazdów zagranicznych, które choć są coraz bardziej popularne to jednak ciągle wiele osób nie wie jak zorganizować taki wyjazd (chodzi o wyjazdy w celu podniesienia umiejętności zawodowych, nie tylko w celach turystycznych).

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: nauka języków obcych

Rozmówcy odczuwają dużą potrzebę nauki języków - mówili o niej bowiem w każdym przeprowadzonym wywiadzie. Praktycznie każda z osób zaznaczała, że chciałaby znaleźć czas na naukę dodatkowego języka. Do najczęściej wymienianych należą: angielski, niemiecki, hiszpański, włoski. Wiele z osób zaznaczało, że mimo dość dobrej znajomości języka angielskiego chętnie nauczyliby się jeszcze jakiegoś dodatkowego języka *"bo wszyscy teraz mówią po angielsku, więc to w sumie niewiele daje na rynku pracy"*, uważają bowiem, że to pozwoli im na znalezienie wymarzonej pracy. Naukę języków rozmówcy bezpośrednio łączą z rozwojem zawodowym, bo jak podkreślają *"obecnie mobilność na rynku pracy jest coraz większa, a to wymusza większą znajomość np. angielskiego"*.

Rozmówcy sporo mówili także o wyjazdach zagranicznych. Zauważali, że wyjazdy takie nie powinny być dostępne tylko dla studentów, ale i dla absolwentów. Jest to bowiem, według rozmówców, najlepszy sposób zarówno na rozwój zawodowy jak i osobisty. Jednak nie rozmówcy nie umieli sobie wyobrazić jak uczelnia mogłaby pomóc w realizacji takiej potrzeby.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: znalezienia pracy

Kilka osób wspominało o potrzebie znalezienia pracy. Jednakże nie mówili o niej w kontekście własnych doświadczeń, ale bardziej jako zaobserwowanej potrzeby wśród rówieśników. Zauważano, że wszelkie możliwości poszukiwania pracy, poprzez umieszczenie CV czy dostęp do bazy pracodawców są aprobowane i chętnie wykorzystywane.

„wiele osób szuka miejsca na rynku pracy, więc chętnie korzystają z różnego rodzaju portali ułatwiających poszukiwanie pracy”.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: posiadania własnej firmy

Wyniki odnośnie potrzeby prowadzenia własnej działalności są zbliżone do tych otrzymanych po pierwszej turze badania. Zdania bowiem są podzielone. Dla jednych jest to marzenie, nie mają jeszcze jednak wystarczającego doświadczenia. Inni zaznaczają, że wiedzą *"co to jest praca 24h"*, przez co dostrzegają także negatywne strony *"pracy na własny rachunek"*. Osoby prowadzące własną działalność zaznaczają, że brakuje informacji jak wygląda prowadzenie własnej firmy, z jaką to wiąże się odpowiedzialnością. Według nich obraz przedsiębiorcy jest wyidealizowany, wiążący się bardziej z rozrywką, samymi profitami, a nie ciężką pracą i zobowiązaniami. Przed rozpoczęciem własnej działalności powstrzymuje ich także obawa przed dużą konkurencją oraz przekonanie, że *"do tego trzeba mieć "żyłkę" przedsiębiorczości"*.

„Chyba brakuje świadomości co to znaczy mieć własną firmę ”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: wsparcia dla start-upów

Pojawiła się także potrzeba łącznia nauki z biznesem poprzez wspieranie przez uczelnię start-upów, lub spin-upów itp. Do ich funkcjonowania, według rozmówców, bardzo przydatna jest wiedza osób reprezentujących naukę. W niektórych formach takiej działalności przedstawiciele nauki są wręcz wymaganym warunkiem formalnym np. do starania się o dofinansowanie.

Absolwenci widzą, więc rolę uczelni we wsparciu przedsiębiorczości, przede wszystkim poprzez wsparcie merytoryczne, ale także udostępnienie infrastruktury.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: dostępu do profesjonalnych informacji

Narzekano na przesycenie informacyjne. Kiedyś bowiem problemem było pozyskanie informacji, dzisiaj ich weryfikacja, ocena ich pochodzenia i przydatności, czasem nawet prawdziwości, bo jak zauważyli rozmówcy *"weryfikacja rzetelności informacji bywa trudna i wymaga czasu:)"*. Dlatego dostrzegają tu ważną rolę dla uczelni, jako źródła pożądanych informacji np. na portalu uczelnianym.

*„Łatwy dostęp do profesjonalnych informacji odnośnie naszych zainteresowań (hobby lub częściowo zawodowych).
Możliwość zadawania pytań profesjonalistom z czasem odpowiedzi maksymalnie kilka dni.”*

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: spotkań mentoringowych

Jedna z osób zauważyła, że cennym źródłem poszerzania wiedzy może być nie tylko nauka w typowy uczelniany sposób, poprzez kursy, ale także spotkania mentoringowe. Zaznaczała, że nie musiałyby one odbywać się regularnie, czasem wystarczyłoby jedno spotkanie. Najchętniej, aby odbywały się internetowo.

„Łatwy dostęp do poszerzenia wiedzy na interesujący mnie temat, niekoniecznie na szkoleniach, ale nawet jednorazowych spotkaniach. Spotkania z mentorami. Najlepiej internetowe. Spotkania towarzyskie.”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: łączenia pracy zawodowej z życiem rodzinnym

Uczestnicy wywiadów bardzo często wspominali o potrzebie łączenia życia zawodowego i rodzinnego. Wynika to często z braku możliwości rozdzielenia czasu wolnego od sfery zawodowej. Przez co absolwenci podkreślali, że chętniej angażują się w aktywności pozwalające na łączenie obu przestrzeni. Dostrzegają uczelnię jako także jako obszar pozwalający na zaplanowanie takich działań, które mogą się przyczynić do zachęcenia dziecka w przyszłości do podjęcia studiów na danej uczelni. Oprócz czasu poświęcanego rodzinie wspomniano także o potrzebie wygospodarowania czasu dla przyjaciół i znajomych. Co może w pewnym wymiarze dostarczyć uczelnia np. udostępniając przestrzeń, infrastrukturę lub zapraszając do udziału w eventach.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: sportu

Potrzeba uprawiania sportu bardzo często pojawiała się w różnych wywiadach. Znaczna część rozmówców angażuje się w różne formy aktywności fizycznej. Zaznaczano, że absolwenci chętnie skorzystaliby ze zniżek na uczelniane kompleksy sportowe. Wiele osób ma jednak karty sportowe co wyklucza rozważenie uczelni jako alternatywy dla już istniejących kompleksów.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: zmiany w życiu

Rozmówcy zwracali uwagę na zmianę w kontekście rozwoju zawodowego poprzez uzupełnienie wykształcenia np. podjęcie studiów podyplomowych. Mówili także o zmianie trybu życia, na wolniejszy i spokojniejszy.

„Zmiany na większy chillout”.

Zaznaczano także potrzebę zmiany w sensie otoczenia, kraju, ludzi. Zmianę rozmówcy odbierają pozytywnie - jako coś pozwalającego na samorozwój i samodoskonalenie.

„Ogólnie ludzie boją się zmian, ale to coś co nas kształtuje”.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: zmiany w pracy

Rozmówcy zauważali, że odczuwają potrzebę zmiany pracy, aby móc się rozwijać i zdobywać nowe doświadczenia. Nikt nie wspominał o względach materialnych. To co raczej motywowało by ich do zmiany pracy to samorozwój oraz potrzeba sprawdzenia się w innych obszarach. Może chęć odnalezienia zawodu spełniającego marzenia. Jedna z osób, zauważyła, że coraz częściej osoby decydują się na przerwę w wykonywanej pracy i rozpoczęcie podróżowania co także jest kształcące i z pewnością nie pozostaje bez wpływu na sposób wykonywania pracy: *"teraz jest modne rzucić pracę i jechać do Indonezji"*.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: aktywności

Rozmówcy przede wszystkim mówili o aktywności fizycznej i potrzebie ruchu. Wspominali o uczęszczaniu na fitness, tańce itp. Jedna z osób wspomniała o angażowaniu się w różne inicjatywy "aktywności takiej społecznej może nie koniecznie pomocy innym ale bardziej własnego samorozwoju".

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: podróżowania

Odnośnie potrzeby podróżowania powtórzyły się wyniki z pierwszej fali badania. Praktycznie wszyscy absolwenci, bez względu na wiek, podkreślali, że odczuwają taką potrzebę. W podróżach dostrzegają zarówno możliwość rozwoju umiejętności zawodowych, w tym językowych, jak i związanych z samorozwojem.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Potrzeba: dbania o zdrowie

Jest to potrzeba, którą odczuwają absolwenci w różnym wieku. Młode osoby łączą ją z potrzebą aktywności fizycznej, starsze z dostrzeganymi słabościami i ograniczeniami organizmu. Nie widzą tu jednak możliwości realizacji takiej potrzeby przez uczelnię.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Mimo, że absolwenci nie zawsze dobrze oceniają wiedzę jaką zdobyli w czasie studiów chcą uczestniczyć w życiu akademickim. Uczelnię utożsamiają przede wszystkim z działalnością związaną z nauczaniem, jednak dostrzegają także inne obszary w jakich uczelnia mogłaby realizować swoje działania.

Absolwenci widzą rolę uczelni w organizowaniu szkoleń, kursów (nie tylko zawodowych i specjalistycznych, ale także ogólnorozwojowych), networkingów, eventów zarówno dla dzieci jak i dorosłych, wspierania przedsiębiorczości, wsparcia procesu poszukiwania pracy, lub jej zmiany itp.

Rekomenduje się więc rozszerzenie pakietu aktywności skierowanych do absolwentów przez uczelnie.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Nr POKL. 04.01.01-00-220/11

Zapraszamy do kontaktu!

Dział Obsługi Projektów Rozwojowych
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120, 53-345 Wrocław
Budynek L

Telefon: 71 36 80 869

Faks: 71 36 80 754

E-mail: kuznia7@ue.wroc.pl